

tænkt at dele det mellem sig selv og Efterfølgerne, for at det ikke alt skal udøses over Regeringen selv? Denne Beregning vil dog i alt Fald ikke holde Stik. Den nuværende Regering, der har ført os ind i Statsgarantien, bør ikke savne, som nævnt, Glæden af at ordne denne Sag helt og fuldt.

At det ogsaa af andre Grunde maaske kan være ønskeligt at faa Penge til Landet, har jeg set i Statsministerens Programtale af 17. December, hvor det netop fremhæves som et Moment, at Landmandsbanken skulde ordnes, og det store Statslaan skulde optages for at bringe Kapital til Erhvervslevet. Det er helt gledet ud af Bevidstheden, nu vil man bare have en Bemyndigelse. Det er altsaa ikke en Gang sikkert, at den bliver brugt, og saa vil der jo ingen Penge komme til Erhvervslevet. Erhvervslevet maa i disse Dage glæde sig over, at Københavns Kommune er i Færd med at optage et stort Laan. Det vil formentlig lindre lidt paa Forholdene, naar disse Penge tilføres det danske Erhvervslev. Paa Regeringens Foranstaltninger skal man vistnok ikke bygge ret meget.

Vil man tilvejebringe Penge til Landmandsbanken, og man overfor Rigsdagen kan dokumentere, at en Ændring i Stillingen er paakrævet, maa man for min Skyld gerne gøre det. Men saa maa man uægtelig tage et Spørgsmaal til op. I det Øjeblik man begynder at læsse Gældsbyrder paa Befolkningen, maa man klare sig Spørgsmaalet: hvem skal afholde Forrentningen og Afviklingen af dette nye Laan? For det er vel ikke Meningen, at de arbejdsløse og de nedskaarne Tjenestemænd og andre Smaa-folk skal yde Bidrag til Dækning af Svin-delens Tab? Man har dog vel ikke i Sinde at læsse de 130 eller et andet Antal Millioner som en ny Gældsbyrde paa det danske Samfund som Helhed og lade de Smaa-folk, man nu er i Færd med at plyndre, være med til at betale til den Svindel ogsaa. Det kan jeg dog ikke antage. Saa dristig kan jeg ikke antage, den nuværende Regering er. Men om den nu har denne Dristighed eller ikke, maa vi have klaret. Før der kan være Tale om Tilslutning til at skaffe nye store Laanemidler, maa vi have klaret det Spørgsmaal, hvem der skal tilbagebetale disse Laanemidler, og den Dag Regeringen dels beviser Nødvendigheden af at optage Laan og dels erklærer, paa hvilken Maade disse Penge skal betales tilbage, den Dag skal Regeringen ikke mangle vor loyale Medvirken til at skaffe det, der er nødvendigt i saa Henseende.

Det vil af disse Bemærkninger maaske

fremgaa, at jeg ikke kan tiltræde det Lovforslag, som her foreligger, tværtimod har mit Parti paalagt mig indstændigt at fra-raade Vedtagelsen af noget saa skadeligt og ligeegyldigt og unyttigt som dette. Hvis nogen ønsker Sagen i Udvalg — og det forstod jeg paa Venstres ærede Ordfører, at han for sin Del ønskede —, vil jeg naturligvis ikke i og for sig modsætte mig dette, skønt jeg anser det for et Spild af Tid. Men hvis det sker, gaar jeg ud fra, at dette Udvalg maa benytte sin Tid til at fremskaffe ordentlige Oplysninger om de Forhold, jeg her har nævnt, hvis det er muligt at fremskaffe saadanne. For saa vidt der skal være Tale om nogen videre Ordning af Landmandsbanken, maa det ske efter væsentligt andre Linier end dem, der er foreslaaet her. Jeg maa gaa ud fra, at adskillige Lovgivere af forskellige Partier deler den Opfattelse, jeg har givet Udtryk, og jeg venter derfor at se det ærede Medlem Hr. Pürschel en Gang i Løbet af Dagen, ikke mindst naar han faar læst det fynske Venstres Hovedorgan, heroppe og høre ham sige: *Balla ca laji fik!*

Pitzner: „Naar en vigtig Sag staar for at skulle forelægges, er det af største Betydning, at der fra den Side, hvorfra der skal forelægges noget, tages de rette Forhold i Betragtning, og at man saa griber Sagen an paa rette Maade. Hvis jeg skulde svare paa, om jeg skønnede, at den højtærede Regering havde grebet den foreliggende Sag an, som den burde, maatte jeg til min store Beklagelse svare med et absolut Nej.“ Med denne Indledning begynde jeg min Ordførertale i 1923 — det staar skrevet paa Sp. 3672 —, og det samme kan jeg sige til det Lovforslag, som foreligger her i Dag. Naar jeg mener, at denne Sag ikke er grebet rigtigt an, ligger det dels i, at jeg skønner det ganske unødvendigt og ganske forkert, at dette Lovforslag er fremlagt. Jeg ser saaledes paa det, at det eneste, det vil bidrage til, er at skabe fornyet og forøget Uro om Landmandsbanken, og det synes jeg ikke, der var Aarsag til — der har saa sandt været Uro nok om den.

I øvrigt vil jeg sige, at jeg synes, at Lovforslaget er udarbejdet alt for vagt. I § 1 nævnes der, at der skal nedsættes et Udvalg paa to Personer til at udarbejde en endelig Ordning. I Bemærkningerne til Lovforslaget staar skrevet, at Ministeriet for Industri, Handel og Søfart var opfordret til „at lade paabegynde en indgaaende Undersøgelse af alle Bankens Forhold samt Forberedelse af Forslag til en Nyordning“,